

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 euroane.

Pe șase luni 16 eor. — Pe trei luni 8 eor.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —

Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învoială**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări**Într'o lume mai bună**

S'a prăbușit o clădire.

Temeliile sale fuseseră subrede. Zidurile ei, pe lângă toate reparările și cărpocelele vremii, le năpădise muceniciul nedreptăților și al cruzimilor. Stăteau însă în picioare vechile ziduri, și adăposteau pe stăpânii încrezăți, înconjurați de linguișitorii lor, ca împreună să apese și să stoarcă pe cei osândiți la soarta de slugi și de robi.

Si eată, într'una din zile, aprigul cutremur a sguduit pământul ca nici odată.

S'au mișcat atunci din loc alcătuie solidă, și din înălțimi ameteioare s'au rostogolit pleavă la pământ. S'a prăbușit, firește, mai ales clădirea cea subredă a micilor tirani...

Este vorba acum de a înălță ceva nou, într'o lume mai bună ca cea de ieri. Foștii stăpâni stăruesc zilnic, să reclădească numai pe aceleași temelii, cu aceleași ziduri joase și strâmte; — de dragul «democrației» făgăduesc peici, pe colo căte o ferestruță mai mult, (de sigur, ca la nevoie s'o poată în grabă astupă).

Pe aceste terestre foștii robi și slugi, purtându-se «binisori», vor putea respiră și dânsii aerul «libertății», cel puțin pe la soroace...

Apoi, s'avem iertare!

Noi, foștii robi și slugi, mulțumim. Dar nu dorim și nu voim nici măcar o participare din bunătățile clădirii nouă cu vechile ei chitibusuri.

Vrem altă clădire, care să fie a noastră. Pe aceasta avem s'o ridicăm, ca egal la egal, cum se cuvine între creștini.

In acest scop ne trebuie neapărat deplină neutărnare; și noi n'avem să facem acolo slugi pe nimeni, ci flamura păcii frațești vom pironi-o deasupra, căci urmașii latinilor n'au fost și nu sănăt prietenii ai asupririi neamurilor.

Iubim munca și pacea.

De aceea viitorul este al nostru, în casa noastră. (x)

Se măngăe...

Ziarele ungurești recunosc acum și ele, că trupele românești înaintează în Ardeal, «dar numai ca să se convingă de sănăt bune drumurile, deoarece în curând vor veni trupe franceze în Ardeal».

Să nu le răpim măngăierea!

Români în hotarul Brașovului

O știre telefonică ne vestește, că patrule românești au ajuns deja până la marginea orașului Brașov.

O scumpă datorie

Bîruința glorioasă a neamurilor, înclăstite în uriașe lupte din îndemn sincer de a desobi limbile, glasul de dumnezească dreptate al intelectului președinte din America, jertfele numeroare aduse sub osânda legilor neomenești și la porunca nefirească chiar și împotriva fraților cu acelaș ter al neamului în vine, au trebuit să aducă răspalata cea mare și dreaptă: desrobirea noastră din jugul de veacuri.

Neamul nostru și-a primit conducere și stăpânire națională românească, deocamdată în făptura consiliului național român, recunoscut de singură putere dirigitoare și hotărâtoare asupra tuturor românilor din vecchia Ungarie. —

Credința neclătită în răspalata bunului Dumnezeu ni-a ajutat și povățuit să ajungem sfântă zi de înviere națională, ziua în care luăm făptură de neam liber și începătură de viață adevărată, aşa după cum o cere firea și duhul românesc, și cum ne îndrumă îndemnurile, plămădite în genuna vremii și moștenite din moșii strâmoși. Ne-am plăzuit cu ajutorul nostru, și mai mult cu al lui Dumnezeu, putința de a munci și trăi numai pentru noi și neamul nostru iubit, încărcat în șirul veacurilor de beznă de uciugătoare lipsuri și chinuitoare nedreptăți.

Vîornița săngelui, uriașul răsboi s'a ogoit. Pentru noi aducând bogatul dar al Domnului!

Covârșiți de evlavie ne încchinăm. Celui ce a făcut să ne răsără soarele dreptății și cu sfîrșenie vom pomeni din neam în neam jertfele dureroase, cari ni-au fructificat gândirea, ni au hrănit credința și ni au oțelit voința.

Dar în drumul larg și neted către viitorul de aur răsare o datorie. O datorie mare și sfântă: Să introducem în mod conștient soarele ceni-a răsărit, în sufletul neamului nostru de mâne, ca el de aici să răsără și de aici să încâlezescă și fermenteze viața națională românească.

Deci toate pricinaile și întâmplările, toate silințele și faptele, cari stau la temelia situației noastre de viață națională liberă, cari contribue la desrobirea pentru noi a tuturor izvoarelor — până acum stăvilită în mod meșteșugit — de bogăție materială și sufletească, să le coborâm în conștiența vie a generațiilor de mâne și în proprietatea adevărată a credincioșilor noștri.

Drept aceea preoții și învățătorii noștri să nu piardă nici un prilej de a osteni din toate puterile, fie dela catedră, fie de pe amvon, să coboare pe căile tainice ale sufletului razele înviorătoare ale soarelui dreptății și libertății noastre naționale, în împărăția de gândire și de îndemn a generațiilor tinere și a credincioșilor, cre-

and conștiința cea mare și unitară a neamului, creând conștiința adevărată a lui Traian, Stefan cel mare și Mihai Viteazul, conștiința care îndeamnă și îndrumă la virtus romana, la fapte mărețe și oprește făptuirea lucrurilor nedreptății, ale patimei și umblarea în căile fiilor fără părinți, fără strâmoși și fără Dumnezeu.

Convocare

Istoria ne cheamă la fapte. Merkul irezistibil al civilizației omenești a scos și neamul nostru românesc din întunericul robiei la lumina cunoștinței de sine. Ne-am trezit din somnul de moarte și vrem să trăim alături, de celealte națiuni ale lumii, liberi și independenți. În numele dreptății eterne și a principiului liberei dispoziționi a națiunilor, principiu consecrat acum prin evoluțunea istoriei, națiunea română din Ungaria și Transilvania vrea să-și hotărască însăși soarta sa de acum înainte. Toate neamurile din preajma noastră și-au determinat viitorul prin rezoluționi în conformitate cu sufletul lor național. E rândul nostru acum. Națiunea română din Ungaria și Transilvania are să-și spună cuvântul său hotărâtor asupra sortii sale și acest cuvânt va fi respectat de lumea întreagă, el este chiar așteptat, pentru la gurile Dunării și pe drumul larg, unde comunica pulsul vieții economice între Apus și Răsărit, să se poată înfăptui ordinea, și neamurilor prejmuitoare să li se procure tigna trebuitoare la munca binecuvântată spre desăvârșirea umană.

In scopul acesta convocăm

Adunarea Națională

a națiunii române din Ungaria și Transilvania la Alba-Iulia, cetatea istorică a neamului nostru, pe ziua de Duminecă în 18 Noemvrie v. (1 Decembrie st. n.) a. c. la orele 10 a. m.

La adunare vor luă parte: 1. Episcopii români din Ungaria și Transilvania, — 2. toți protopopii în funcțiune ai celor două confesiuni românești, — 3. câte un exmisi al fiecărui Consistor și Capitulu, — 4. câte 2 exmisi ai societăților culturale (Asociațione, Fondul de teatru, Asociațione Arădană, etc.), — 5. câte 2 exmisi din partea fiecărei reuniuni femeiești, — 6. dela fiecare scoală medie (gimnaziu, scoală reală), apoi dela fiecare institut teologic, pedagogic și scoală civilă câte 1 reprezentant al colegiului profesoral, — 7. câte 2 delegați dela fiecare reuniune învățătoarească, — 8. garda națională va fi reprezentată prin câte 1 ofițer și 1 soldat din fiecare secțiune comitatensă, — 9. câte 2 delegați dela fiecare reuniune de meseriași, — 10. delegații paștidului social-democrat român, ca reprezentanți ai muncitorimei organizate, — 11. Tinerimea universitară prin câte

2 exmisi ai săi și în fine — 12. fiecare cerc electoral, în care locuiesc români, va trimite câte 5 reprezentanți (delegați).

Sătem convinsă, că afară de cei cari vor reprezenta în chipul arătat mai sus toate păturile sociale ale națiunii noastre la această istorică adunare, unde se va hotără soartea neamului nostru poate pentru vecie, se va prezenta însuși poporul românesc în număr vrednic de cauza mare și sfântă. Se vor luă îngrijiri, ca toți cei veniți să fie adăpostiți și să fie părtăși la consacrarea celor ce se vor hotără.

Biroul Consiliului Național a făcut toate pregătirile de lipsă pentru reușita adunării, iar frați Români de pretutindeni sănăt rugăți să dea și ei tot ajutorul.

Inainte de începerea adunării se vor face rugăciuni în cele două bisericici din Alba-Iulia, cea ortodoxă răsăriteană și cea greco-catolică.

Toate informațiunile mai departe se dau din partea biroului Consiliului Central Național Român din Arad.

Fii tare, neam românesc, în credința ta, căci iată se apropie ceasul măntuirii tale!

Amin și Doamne ajută!

Arad, 7/20 Noemvrie 1918.

Marele sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania.

Dr. Gh. Crișan, Dr. Șt. C. Pop, secretar, prezent.

Omagii

Citim în Gl. B.:

Imediat după intrarea Armatei române în Cernăuți s'au expediat o mulțime de telegramme, între altele:

Maiestății Sale Regelui României,
Iași.

Astăzi la orele 11 din zi, intrând falnică armată a Regatului României în Capitala Cernăuți, întimpinată de entuziasmul general, aducem Maiestății Voastre, plini de credință și iubire, omagiile Bucovinei eliberate.

Trăiască Regele României mari! Iancu Flondor.

Regina Maria,

Iași.

In clipa înfăptuirii visului de unire, prin intrarea falnicei armate române în Cernăuți, femeile române din Bucovina aduc Reginei lor, către care gândul lor s'a îndreptat atât de adese în cursul acestui răsboi, omagiul lor de dragoste și devotament.

Elena de Popovici, Prezidenta Societății damelor române din Bucovina; Victoria Găina, Olgă Grigorovita, Dr. Aspasia Luția, Veronica Procopovici, Eleonora Pușcariu, Pulcheria Tarnavscchi.

Nicolae Iorga,
Iași.

In clipa în care Moldova se întregește, săntem cu gândul la D-voastră. Glasul Bucovinei: Pușcariu, Procopovici.

Profesorul Iancu Nistor,
Iași Chișenău.

In clipa în care Moldova se întregește, săntem cu gândul la tine. Glasul Bucovinei: Pușcariu, Procopovici.

Luați aminte!

Agenții ai oficialității maghiare cutreeră ținuturile noastre pentru a căstiga oameni pe seama armatei maghiare, ce se înghebează din porunca ministrului maghiar de răsboi. Agenții aceștia se folosesc atât de vorbe frumoase și făgădueli, cât și de amenințări.

Dăm de știre tuturor românilor, că au să dea ascultare și supunere numai poruncilor și sfaturilor venite dela Consiliul Național Român din Arad. Încercări de orce fel, venite din altă parte, trebuie nesocotite, iar aceleora ce le fac, trebuie spus, că noi lucrăm pentru cauza noastră națională română, iar nu pentru cauze străine.

Massaryk

Președintul tinerei republice ceho-slovace, Massaryk Toma, își va face intrarea sărbătorescă în Praga la 2 Decembrie 1918. Înainte de a ajunge cel dintâi președint la republicei dela Praga, Massaryk fusese profesor de filozofie la universitatea cehă din acel oraș.

Izbucnind răsboiul, a reușit să fugă în străinătate. Mai târziu a obținut o catedră la universitatea din Londra, de unde a desfășurat o propagandă, al cărei rezultat este neatârnarea poporului ceho-slovac.

Când s'a pornit revoluția rusească, Intelegera a trimis în Rusia pe Massaryk, să organizeze brigada ceho-slovacă. Din Rusia Massaryk s'a dus în Statele Unite, unde a știut să căștige pe Wilson pentru interesele poporului său.

Iubirea sa de dreptate ne face să credem cu tărie, că distinsul bărbat de stat Massaryk va susține și la Paris cauza popoarelor liberate de sub domnia austro-ungară.

Fapte de sălbatici

Preot român împușcat de un jandarm. Din izvor autorizat primim următoarele:

Vă comunică, că preotul Ioan Opris, paroh al Cristișului, în protopiatul Turda a fost împușcat de un jandarm, fără nici o vină, în 6 Noemvrie a. c. când se sfătuiea în liniște și bună rânduială cu poporenii săi, în drum dinaintea bisericii. S'a revoltat toată lumea de această faptă bestială și neomenoasă, la care nici preotul, nici poporul n'a dat pricină.

Preotul a fost pușcat în spate, în fugă spre locuința lui, și a căzut sub un gard, unde a stat peste o oră, fără să cuteze cineva să-l ridice de frica jandarmilor sălbatici.

Rănit de moarte, preotul Opris este transportat ziua următoare la spitalul din Turda, unde pe lângă toate îngrijirile date, a încetat din viață Vineri seara la 9 ore și jum.

S'a cerut anchetarea cazului.

Răposatul nostru paroh a fost bărbat integră, zelos, rodnic în acțiunile sale, înflăcărat naționalist, cu vază înaintea poporului, a autorității sale, cum și a străinilor.

Însă a fost sărac. De văduva și cei 7 orfani rămași n'are cine se îngrijă, numai societatea creștinăescă, căreia îi revine această datorie națională.

Rog faceți tot posibilul. (Publicăm în alt loc al ziarului nostru apelul. Red.).

*

Firește. Earăși jandarmii!

Călătorind o ceată mai mare de jandarmi cu trenul spre Vinț, au pușcat, fără nici o pricină, asupra pașnicilor români ce se aflau în gara din Săliște. A rămas pe loc un mort și un greu rănit.

Până când?

Funcționarii români să nu facă jurământ pentru republica maghiară

La 18 Noemvrie, Consiliul Național Român prin dl Dr. Ioan Erdéyi, încredințat consiliului național român, a protestat, la guvernul revoluționar în contra faptului, că funcționari români au fost săliți să jure pentru republica maghiară. Tot odată dl Dr. Erdéyi a cerut ca astfel de jurământ al funcționarilor români să înțeleze, sau să fie deslegați de acest jurământ, sau guvernul să dea ordin ca acest jurământ să aibă numai atâtă timp valoare pentru români, până ce consiliul român va dispune altfel.

La 19 Noemvrie consiliul național român a trimis ordin încredințatului său la Budapesta, dl Dr. Ioan Erdéyi, ca să protesteze la ministerul pentru naționalități contra faptului că judecătorii maghiari, fără considerare la națiune și teritoriu aduc judecățile lor în numele republicei poporale maghiare.

Aceste protestări s-au făcut fiindcă faptele abuzive amintite mai sus sănătă în contracicere cu suveranitatea națiunii române din Ardeal și Ungariei.

In fine a protestat contra numirii baronului Petrechevich Horvath de comisar guvernial, a aceluui boron care era să ne sugrume cu zona culturală.

Decisul ministrului încă nu l-a permis dl Dr. Erdéyi. Îndată ce-l primește îl vom comunica — ca să fie în curent opinia publică română, cu purtarea și intenția guvernului maghiar.

Cazul d-lui Dr. Amos Frâncu

Din Arad ni se comunică următoarele: Ziarele maghiare anunță că dl Dr. Amos Frâncu s'a retras dela cons. naț. român din Cluj, în urma agravării boalei sale.

O mică rectificare se impune la această știre:

Dl Dr. Amos Frâncu a demisionat, fiindcă a trebuit să tragă consecințele unei desaprobații. Desaprobația a venit din partea Consiliului național român central, care într-o sedință trecută, ocupându-se de «cazul Dr. Frâncu» a constatat, că d-sa și-a arrogat dela sine putere, dreptul de a funcționa în calitate de comisar militar al poporului peste întreg Ardealul și a cerut să fie resuoscut ca atare de consiliul național român central. Intenția lui era dar să creeze o altă centrală la Cluj, a Consiliului național român și nu la cea din Arad, ci la cea din Cluj să se alăture toate celelalte consiliile naționale române locale.

A doua vină ce i s'a adus d-lui Dr. Frâncu, e că a pus formațiunile militare române din Ardeal sub comanda generalului Seigler, comandantul armatei maghiare din Ardeal.

Desaprobat fiind pentru aceste procedeuri, dl Frâncu și-a dat demisia.

Desaprobația aceasta să fie un memento pentru toți acei români, cari ar voia să întreprindă în aceste momente grele, istorice, — acțiuni separatiste, în contra unității de conducere a neamului românesc, unitate în gând, simțire și faptă, care e o condiție sine qua non a succesului causei noastre.

F. P. R.

Convocare

Înțelectuali, industriași, meseriași, negustori, economii și muncitorii români, cari au împlinit 24 ani și au locuință stabilă în Cercul Cisnădiei sănătă invitați prin aceasta să intruți.

Mercuri la 14/27 Noemvrie a. c.

la orele 11 a. m., în sala școalei din Rășinari în scopul de a alege 5 delegați pentru marea adunare națională, care se va întâna în Alba-Iulia Duminecă în 18 Noemvrie 1 Decembrie 1918.

Sibiu, în 14/27 Noemvrie 1918.

Din încredințarea Sfatului național român din Sibiu :

Dr. Ioan Stroia m. p., protopop.

Apel

Cu adâncă durere anunț, că Ioan Opris, fostul paroh al Cristișului, din protopiatul Turda, în floarea vieții, de 40 ani, la 8 Noemvrie a. c. a căzut victimă unui glonț ucigaș de jandarm fără suflet, tocmai în momentul, când înfăptuia ordinea delegaților Sfatului național, înaintea bisericii, indemnându-și poporul la liniște și bunărânduială.

Sfatul național român din Turda, al cărui membru a fost reposatul, a cerut anchetarea cazului, și l-a declarat de «mortul națunii».

Totodată a decis, să se deschidă o colectă națională în toate zarele române din patrie, spre a se crea un fond, pentru sustinerea văduvei și a celor șapte orfani nevrăstnici, rămași în voia, sortii fără casă, fără masă, în absolută sărăcie, ca copiii nimănui.

Ei vor fi însă copiii națiunii.

Vă rugăm binevoiți a deschide colectă, a aduna ofrande și a le publica în ordine cronologică și la timpul său a le transpune subsemnatului încredințat al sfatului național român din Turda și ca protopopul tractual spre administrare, ca fond național.

Contribuirile oferite aici, le vom comunica imediat în ziare.

Turda, 15 Noemvrie 1918.

Cu deosebită stima

Jovian Murășianu,
protopop.

Rugăm celelalte zare românești a publica acest apel. — I. M.

Stirile zilei

Limbă română în școale curat românești. Consiliul național caransebeșan, scriu zarele budapestane, — a hotărât ca în școalele confesionale și comunale din dieceza Caransebeșului să se propună obiectele de învățământ numai în limba română.

Ziarul Világ, care odată ne știa apără limba în școalele noastre curat românești, acum face pe indignatul. *Les honneurs changent les moeurs.*

Tricolorul francez în Alsacia. Trupele franceze și-au făcut intrarea săptămâna aceasta în Strasbourg, unde au fost primite cu insuflare ce nu se poate descrie.

De aici încolo făfăie din nou tricolorul francz pe catedrala celebră a orașului.

Wilson în Europa. Președintul Wilson este vorbă să plece în primele zile din Decembrie spre Europa. În drumul său îl întâlnește Lansing, Baker și House. Mai întâi vor merge în Franță. Pe urmă vor vizita și alte țări.

Știri tendențioase. Pe urma foilor din Berlin, cari răspândesc minciuna că Foch este omorât de soldații săi și că în Franță e strănică revoluție, zarele din Budapesta nu voesc să rămână îndărât și vorbesc de omorarea regelui sărbesc Petru și de revoluție în Sârbia.

Francezi în Budapesta. Trupele întregerii erau să intre în Budapesta. Sosirea lor s'a amânat pe câteva zile. Se crede că în cursul săptămânii ce vine au să ocupe orașul.

Inaintarea trupelor sărbești. Oștirea sărbească ocupă pe rând atât orașele ce

cad pe linia demarcațională, cât și alte localități, care sănătă considerate ca puncte însemnante strategice. Tricolorul unguresc dispără de pretutindeni de pe clădirile publice și este înlocuit cu cel sărbesc. Funcționari maghiari dăsemenea sănătă fulăturați.

— In Timișoara, indată după intrarea trupelor în număr de 5000 s'a oficiat serviciu divin în catedrală, pontificând episcopul ortodox Letici.

Pastorală comună. Ziarul Világ scrie următoarele: Nu s'a mai întâmplat până astăzi, ca prelați confesionalilor creștine să vorbească în pastorală comună către credincioși. Acum se adreseză, către unguimea ardeleană, într-o pastorală d'acestea episcopii: Conte Gustav Mailáth catolic, Carol Nagy reformat, Frideric Teutsch (?) luteran, și Iosif Ferenc unitar. Acești patru episcopi, — continuă Világ, — declară, că vor rămâne până la moarte credincioși Ungariei milenare. — Nu cunoaștem, până acum, această ciudată pastorală a celor patru episcopi: catolic, reformat, luteran și unitar. Până ce n' vom vedea, nici nu credem că există, decât în închipuirea domnilor dela numitul ziar.

— Elisaveta Montean născ. Blaga, din Sibiu, după un morb greu, împărtășită fiind cu sfintele taine și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Marți, în 6/19 Noemvrie 1918 la orele 2 p. m., în etate de 35 ani și în al 17-lea an al căsătoriei. Rămaștele pământești ale decedantei s'au așezat spre veșnică odihnă Vineri, în 9/22 Noemvrie, la orele 3 p. m. din capela cimitirului central din Sibiu. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Impărțire de făină. Magistratul Sibiu lui anunță: Începând cu 26 Noemvrie în vânzătorii de făină primesc făină pentru timpul dela 6 Decembrie până în 5 Ianuarie. Locuitorii, cari au cărticele lor, sănătă invitați să-și cumpere la începutul lui Decembrie întreaga cvotă, și să facă cruceare în proviziile primite.

Stire ziaristică. Dela Hateg primim întâiul număr al ziarului ce apare acolo sub titlu *Tara Hațegului*. Este organul sfatului național român din Hateg și judecătore. Apare Duminecă sub conducerea unui comitet. Abonamenul 2 corone până la sfârșit anului. Pentru redacție răspunde: P. Leon Manu.

Numirea oficială. Guvernul maghiar a stabilit numirea oficială a Ungariei: *Márvár Népköztársaság* (Republiea poporului maghiar). Guvernul se va numi: A magyar népköztársaság kormánya (Guvernul republicei poporului maghiar).

Calendarul nostru. Ioan Georgescu și Tr. A. Pinteru, Calendarul nostru, pe anul 1919. Editura «Calea Vieții», Comloșul mare. Prețul 1 cor. 60 fil. Format 8° pp. 128. Un calendar care nu-i intocmit cu foarfeca, ca atâtea altele, ci aduce lucruri nouă din peana celor mai buni scriitori români și filo-români, ca Atătele Met. Zavoral și Prof. Dr. I. U. Jarnik, Dr. E. Dăianu, Dr. Al. Nicolescu, A. Melin (Lupeanu), prof. Dr. Al. Borza și de intocmitii calendarului (I. Georgescu și Tr. A. Pinteru). Pe lângă partea strict calendaristică, un răvaș bine informat cu «Pomelnicul morților», care nici odată n'a fost așa de bogat ca în anul trecut. Ca o dovadă despre cuprinsul ales al acestui calendar, vom reproduce într'un număr viitor, cu învoiearea celor ce-lau redactat, o șingă poveste sub titlu «Mama» de A. Melin.

Dale Reuniunii meseriașilor sibieni. Cu prilejul întrenirii meseriașilor și comercianților români din Sibiu, tinută Joi, la 21 Noemvrie c. în seminarul «Andrei», domnii Ioan Andreescu și Teodor Doboju, comercianți și Ioan Vulcan, măestru cismar, făcându-se membri fundatori ai Reuniunii, am depus la mână președintelui *Vic. Tordășianu*, taxa de căte 100 cor., sau în total cor. 300, ear dl Stefan Duca, culeg. tip. și notar al Reuniunii, taxa de membru pe viață de 50 cor. Tot cu acel prilej meseeriașii domnii Constantin Ban, cirelari, Ioan Petruș, croitor, au dăruiit căte cor. 100 pentru steagul ce se pregătește pentru Reuniune și domnii Ioan Suciu și Nicolae Bance, măestri pantofari, au dăruiit, în acelaș scop, căte cor. 50, sau în total cor. 100. Exemplul atât de grăitor al comercianților și măiestrilor amintiți, cari în deplină cunoștință și adevărului, că pentru a duce la bun sfârșit cauza ce preocupa oamenii de bine, nu e suficientă numai insuflare, ci e mare lipsă și de sprinț material, — e vrednic de a fi urmat și de alții.